

L'esport i la ciutat

Jaume Espina

Una de les característiques de la societat actual és, sense cap mena de dubtes, la pràctica generalitzada de l'esport. Fins fa relativament pocs anys, l'activitat física estava reservada a una elit que disposava de temps i de diners per poder-la practicar. Actualment el boom de la societat de consum i del lleure a provocat que la gran majoria de la gent faci alguna activitat física, mes o menys organitzada, o practiqui algun esport concret.

Per altra banda l'eclosió de l'esport com a espectacle de masses ha arribat a cotes increïbles, i un esdeveniment relativament important pot aplegar, en directe o per TV, a milions de persones.

És per això encara més sorprenent la poca importància que els estaments públics i la societat en general donen a la pràctica de l'esport.

Si recuperem l'esperit de l'esport veurem que la seva pràctica comporta l'aprenentatge d'una sèrie de valors difícilment assolibles per altres camins. L'esport és una escola de formació en la convivència, en el respecte, en la solidaritat, en la col·laboració, en la resistència a la frustració, en la ponderació en l'èxit, en l'esperit de superació, en el sacrifici i en tantes altres coses. És en la pràctica de l'esport on es coneixen millor les persones i la seva qualitat humana. Qui no ha practicat mai l'esport difícilment sap guanyar o perdre a la vida, donar la mà al caigut, demanar perdó per un error, compartir un èxit, consolar a un company.

Perquè, doncs, la societat no utilitza un mitjà tan poderós per formar als seus membres, perquè els estaments públics "passen" de fomentar la cultura esportiva?. Haig de reconèixer que, des de la meua perspectiva, no trobo cap resposta coherent. O és que justament el que no interessa és el foment d'aquesta formació humana?.

Crec que obrir un debat sobre aquesta qüestió podria ser enriquidor i al mateix temps aportar solucions.

En primer lloc hauríem de definir que l'activitat física, o l'anomenat "esport" en general, engloba múltiples i diverses activitats. Sota al meu punt de vista, tant esport és anar en bicicleta, com ballar, com corre a peu, com jugar a futbol, com fer fitnes, com fer excursionisme, com practicar l'esquí o la natació. No hem de confondre la pràctica esportiva amb la competició, malgrat que l'essència de l'esport sigui aquesta. Si en una reunió qualsevol, demanem a les persones que hi són, si ells o la seva família directa practiquen alguna forma d'activitat física, la resposta majoritària serà afirmativa.

Si la majoria de la gent fem esport, en el sentit que he dit, com podem admetre que ni els partits polítics, ni les administracions públiques ens dediquin una miserable línia en els seus programes o en les seves actuacions?. Cap d'ells s'ha plantejat mai que una política esportiva dinàmica, coherent, que faciliti al ciutadà l'accés a la pràctica esportiva i als clubs sense ànim de lucre, la seva supervivència els hi pot donar vots?. Com és possible que en un congrés sobre la ciutat, no hi figuri una sessió dedicada a l'esport?.

Crec que ha arribat el moment, que des dels practicants s'aixequi la veu i es reclami més atenció, més idees, mes diners.

Si ens cenym a la nostra ciutat, veurem que proliferen les entitats i clubs esportius. Els podríem diferenciar en quatre grans grups. D'una banda les empreses privades, amb la intenció de fer uns beneficis absolutament legítims, que ofereixen uns serveis esportius a canvi d'un preu. En segon lloc, estan aquells clubs que amb els diners dels socis han aconseguit disposar

d'instal·lacions pròpies, i que ofereixen als seus associats un ampli ventall d'activitats entre les que es troben les esportives. En tercer lloc, trobem les entitats privades, sense ànim de lucre i que no disposen d'instal·lacions pròpies, que fomenten la pràctica d'un o de diversos esports i que sobreviuen amb els diners que aporten els mateixos practicants. I finalment estan aquelles persones que de manera individual o col·lectiva fan o volen fer algun esport sense cap lligam a clubs o entitats.

És evident que dins de les empreses privades, l'existència del mercat de lliure competència és el que marca la seva activitat i la seva oferta i per tant poc hi podem fer ja que la seva supervivència està directament relacionada amb la qualitat del servei ofert. De manera general podem dir que l'oferta a Sant Cugat és àmplia i d'una qualitat acceptable, malgrat que quasi es limita a l'anomenat "gimnàs".

En el segon grup, el dels clubs privats amb instal·lacions pròpies, és també clar que la seva oferta va en funció dels socis que tenen i del que aquests volen. Són ells els que marquen la política d'ingressos de nous membres, les quotes a pagar, i els esports a practicar, així com les altres activitats socials o culturals. A Sant Cugat ni n'hi ha de diferents i cada un d'ells respon a uns objectius concrets. Des dels més elitistes, en el sentit de l'admissió de nous membres, fins als més familiars en què priva més l'aconseguir una quantitat de socis que permeti continuar endavant.

Si, en aquest dos primers casos, la intervenció dels estaments públics és molt limitada i es redueix en la majoria de les vegades a fets puntuals, en els dos altres que hem assenyalat, si que és determinant l'actuació de l'administració.

Si algú, amb tot el dret, no vol o no disposa dels mitjans per aprofitar l'oferta existent i malgrat això desitja practicar alguna activitat física o esport, no li queda més remei que acudir o bé a l'Ajuntament o bé als clubs concrets dedicats a l'esport que li agrada. I aquí comencen els problemes.

L'Ajuntament ha posat en marxa una Oficina, l'OMET (Oficina Municipal d'Esport per Tothom), que organitza diferents activitats reglamentades. La seva activitat contempla un ampli sector, des dels més petits, mitjançant el programa d'**Esport Escolar**, fins els més grans amb el programa d'**Activitats Físiques per a Gent Gran**, passant per l'oferta de la natació a la piscina municipal, ja sigui amb cursos d'aprenentatge o millora o la pràctica del bany lliure.

Jo proposaria una discussió a fons sobre el tema: és necessària aquesta oferta municipal?, s'ha d'ampliar?, s'ha de reduir?, les instal·lacions que s'utilitzen són suficients?, aquestes instal·lacions tenen la qualitat adequada?, l'Ajuntament ha de subvencionar aquests programes?, i moltes altres preguntes que pot suggerir el tema.

Pel que fa als clubs, és clar que la seva supervivència i el seu desenvolupament passa inevitablement per la col·laboració de l'Ajuntament. Si tenim present que són entitats sense instal·lacions pròpies i que necessiten utilitzar les municipals, és obvi que estan totalment en mans de l'Ajuntament, que pot, i en el fons o fa, condicionar el seu creixement. Per altra banda la majoria tenen problemes econòmics ja que les federacions, de manera incomprensible, sembla que només pensen en augmentar les despeses de participació, amb competicions mal estructurades territorialment, amb exigències tècniques de les instal·lacions cada cop més sofisticades, etc. No voldria passar per alt, que entre aquestes entitats també existeix una clara diferenciació. D'una part, aquelles que, animades per un legítim interès de millorar esportivament, es troben abocats a una despesa econòmica suplementària per poder pagar fitxes de jugadors que ajudin a conquerir categories més altes i aquelles altres que volent fer-ho amb l'esforç de jugadors que ho fan pel simple fet de jugar.

Aquí també s'obre una discussió interessant: l'Ajuntament ha de protegir totes o només algunes o cap d'aquestes entitats?, les instal·lacions municipals per a qui i per a què?, quin criteri adoptar quant a subvencions?, han d'existir?, la recerca d'esponsors l'ha de fer l'Ajuntament?, i si la fa, a qui esponsoritzar?, al club que paga jugadors o al que no?, al que està en una categoria més alta?, quina es considera la categoria més alta entre els diferents esports i per què?, instal·lacions públiques explotades privadament o instal·lacions públiques en mans de l'Ajuntament?, instal·lacions privades amb conveni amb l'Ajuntament?, ciutat esportiva, sí o no?, al centre o les rodalies?, instal·lacions disseminades pel municipi o centralitzades?, l'esport en edat escolar ha d'estar en mans dels clubs?, ha de ser l'Ajuntament el que el promoció?, com i de quina manera? etc., etc..

Quant als practicants per lliure quina actitud ha d'adoptar l'Ajuntament?. Ha de facilitar circuits per córrer, pistes per bicicletes?, instal·lacions de lloguer o subvencionades?, quina disponibilitat horària?, s'ha de supeditar aquesta pràctica a les necessitats dels clubs?, s'han d'organitzar activitats puntuals que fomentin la pràctica esportiva?, etc., etc..

De tot l'anterior es desprèn una conclusió: si existeixen tantes preguntes és perquè manca una resposta adequada en aquests moments i és, per tant necessari obrir un ampli debat entre totes les parts implicades per definir una política que permeti situar-se a cadascú, coneixent el futur immediat. És imprescindible que estaments, partits polítics i entitats defineixin l'esport que volen tenir a Sant Cugat i obrar en conseqüència.

Necessitem, d'una vegada per totes, una **política esportiva municipal**, consensuada entre tots.

Jaume A. Espina i Faidella és President de la Fundació Unió Esportiva Sant Cugat.